

HIREK

0000

Szegedi panaszok a fémtermékek beszállításának ellen.

(Saját tudósítónktól.) A hétfői és keddi lapok közölték dr. Somogyi Szilveszter polgármesternek a honvédelmi miniszter rendelete alapján kibocsátott fölhívását az ón, réz, nikkel és egyéb fémtermékek haladéktalan beszállításáról. A fölhívást nem kell külön kommentálni, mert hiszen az elég világosan megmondja, hogy vas, arany és ezüst kivételével mindenféle fémterméket be kell szolgáltatni a fémátvételi bizottságnak, amely hónapok óta működésben van. És a bizottság megállapítja a beszállított fémtermékek kilogrammonkénti árát, a tulajdonos pedig mehet a tárgyak után kapott pár fillérrel, legjobb esetben koronákkal, súlyos pénzekért rosszabb új tárgyakat vásárolni, mert hiszen a háztartási tárgyak legjobb esetben is csak a legcsekélyebb mértékben nélkülözhetők.

Mióta a hirdetések megjelentek, százával érkeznek a panaszok a szerkesztőségbe a rekvirálásnak eme alakja, neve ellen. És a panaszok legnagyobb része megállapítja: hogy elviszik a fémtermékeket is, rendben van. Annyi mindent, sokkal drágább dolgokat is elvitték már tőlünk a háborúba, hogy ezt is csak kibírnánk valahogyan. Ha testvéreink, fiaink életét odaadtuk, ezt is csak odaadnánk. Azonban szembeszkö, lázító az az igazságtalanság, amivel a fémtermékek rekvirálását végzik. Most valósággal belenyulnak a konyháinkba, lakásainkba, a hatalom, az, „aki bírja, marja!” jelszavával kikényszerítik, elviszik tőlünk azokat a tárgyakat, amelyekre leginkább szüksége van mindannyiunknak. Elviszik és örülnünk kell, hogy egyáltalán adnak érte kártérítést, hogy kilogrammonkénti árát fizetik annak, amikor békében, más viszonyok között is drágább volt ennél. Pedig most az elvitt tárgy helyett sokkal drágábbért kell megvásárolnunk a rosszat, mert szükségünk van rá, mert nem lehetünk el például mozsár nélkül, vagy nem főzhetik meg az ebédünket fazekak nélkül és a levest kanalizálnunk kell, a kenyeret vágnunk, már pedig ezüst evőeszköz nem minden háznál akad.

A helyzet pedig az, hogy például egy rézmozsárért 3-4 koronát adnak, míg egy közönséges porcellán, vagy vasmozsár 9-12 koronába kerül.

Igy gördülnek a panaszok egyre hangsúlyosabban a rekvirálás ilyen módja ellen. És azt mondják teljes joggal, teljes igazsággal azok, akiket különösen súlyosan érint a fémtermékek beszállításának kötelessége, mert szegények.

— Nem kívánunk mi nyerekedni az államon. De annyit kívánunk és kívánjuk, hogy ha elviszik a jót, legalább rosszabbat adjanak érte. Mozsárért mozsarat, vasalóért vasalót, edényért edényt. Arra még az állam sem kötelezhet senkit, hogy saját nagyon keserves keresetéből ilyesmikre is ráfizessen. A katonáknak a kincstár például még mindig tud 90 koronáért báránybőrrel bélelt bekecsét adni. Nekünk polgároknak egy öltözet ruha ugyanakkor közel 1000 koronába kerül. Hát, ha így rekvirálnak, védjen meg bennünket is az állam úgy, mint a katonákat. De ne kívánják tőlünk, hogy ráfizessünk még arra is. Ne kívánják el, hogy amikor a rézkarnisokat elviszik tőlünk és nekünk legrosszabb esetben fával kell azt helyettesítenünk, a fáért 30 koronát fizessünk darabonként, amikor mi a rézért öt koronát sem kapunk.

Ilyenek és ehhez hasonlóak a panaszok. Hogy mennyire jogosultak ezek, kiki döntse el saját lelkiismeretével szemben. Mi az egész ügyhöz még csak dr. Somogyi Szilveszter polgármester nyilatkozatát fűzzük hozzá:

— A helyzet tényleg az, hogy nem kapjuk meg fele értékét sem annak az értéknek,

amit a fémtermékek helyettesítő vas- és faárúk árai képviselnek. De az is tény, hogy háborúban élünk és Udinében például sokkal rosszabb helyzete van a lakosoknak, mint nálunk. Mi, a városi hatóság igazán nem tehetünk az ellen semmit. Ez a kormány dolga, nekünk csak a kormány rendelkezéseit végrehajtani van hatalmunkban.

— **Tőzsde.** Budapestről telefonálja tudósítónk: Az értékpiacon alig állott be változás. A vezető értékek szilárdan tartottak: Magyar Hitel 1193, Osztrák Hitel 786, Fabank 746, Kereskedelmi Bank 5050, Beocsini 890, Salgótarjáni 906, Rimamurányi 932. Államvasut 865, Adria 1460 és Atlantica 1075.

— **Kitüntetések.** A király dr. Boros József és dr. Zimmermann Vilmos ezredorvosnak a szegedi tartalékkórháznál, a háború idején teljesített kitűnő szolgálataik elismerésül a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta. Forisek József alörmmesternek a II. csendőrkörletben különleges alkalmazásban teljesített különösen kötelességű szolgálata elismerésül a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta a király.

— **Közös ételmezési tanácskozás.** Budapestről jelentik: A hét végén Bécsben közös ételmezési tanácskozás lesz, amelyen magyar részről Wekerle miniszterelnök, Windischgrätz és Sztéryni miniszterek, osztrák részről Landwehr tábornok és Höfer osztrák ételmezési miniszter vesznek részt.

— **Károlyi a szolgák egyesületének diszelnöke.** Budapestről jelentik: Az állami és törvényhatósági szolgák egyesülete diszelnökévé választotta gróf Károlyi Mihályt. A diszoklevelet nagy küldöttség adta át Károlynak.

— **Bizottság állapítja meg, hogy kiknek kell bevonulni az alkalmazottak közül.** A honvédelmi minisztérium tudvalevőleg az alkalmazottak talált egyének második részletének behívását is elrendelte azzal, hogy a behívási parancsokat legkésőbb február 9-ig ki kell bocsátani, a bevonulás határnapját pedig február 25-re tűzték ki. Azt, hogy a behívandók családi körülményeiknél, foglalkozásuknál fogva a város közigazgatási életében mennyiben nélkülözhetetlenek s hogy ez által polgári foglalkozásukban való visszatartásuk mennyire szükséges, Szegeden a behívandók viszonyait leginkább ismerő bizottság fogja megállapítani. A bizottság tagjai Tonelli Sándor kereskedelmi és iparkamarai titkár, Bózsó János ipartestületi titkár, Pásztor József és Ujlaki Antal szerkesztők, Schäffer Márton törvényhatósági bizottsági tag, Ábrahám Mátyás munkásszervezeti elnök, Martin Vencel és Eisner Ignác kereskedők. A bizottság első ülését szerdán és csütörtökön délután 2 órakor tartja a városháza bizottsági termében.

— **Közélelmezési kormánybiztosok kinevezése.** Budapestről jelentik: Herceg Windischgrätz Lajos közélelmezési kirendeltségeket fog szervezni Budapesten és tíz nagyobb vidéki városban. A kirendeltséggel együtt megalakítják a közélelmezési tanácsokat és a kirendeltségek élére kormánybiztosokat neveznek ki. A közélelmezési kirendeltségeknek az lesz a feladatuk, hogy a közélelmezési hivatalt a kiadott rendeletek gyakorlati hatásáról tájékoztassák és szakszerű javaslatokkal ellássák.

— **A szegedi Lloyd-társulat ötven éves története.** Szeged legelső kereskedelmi egyesülete, a Lloyd-társulat ez évben tölti be ötven éves fennállását. A mostani, nehéz idők, zajos ünneplésekre nem alkalmasak és így a vezetőség célszerűbbnek vélte, hogy tagjai és a kereskedővilág számára megírassa a társulat első félszázados történetét. A Lloyd választmánya a mű megírásával dr. Tonelli Sándort bízta meg, aki a rendelkezésére állott anyagok felhasználásával, a most megjelent könyvben érdemes munkát végzett, amennyiben az, amit a társulat történetének elnevezése alatt tárgyal, jóval több mint egy egyesület közgyűléseinek, választmányi üléseinek és egyéb ténykedéseinek

Jön a béke!

felsorolása. Tonelli, mint az egyetemes magyar gazdasági élet történelmének egy értékes darabját mutatja be Szeged gazdasági életét ötven év alatt. Felöleli egyben a magyar gazdasági élet kifejlődését, ismerteti a Lloyd alapítását, működését, az alapítástól az árvíz, innen a milleniumig és a legújabb évekig. Tárgyalja a társulat áru- és értéksarnokának és tőzsde-bíróságának munkásságát, a háborús éveket, végül a kegyelet és jótékonykodás fejezetével zárja le a művet.

— **Két vagon gabonaneműt rekviráltak a múlt héten Szegeden.** A rekvirálás két héttel ezelőtt indult meg Szegeden és nagy eréllyel folyik azóta katonai segédlet mellett. Az első hét eredménye mintegy négy vagon volt, a második hét alig ennek a felét eredményezte. Az elrekvirált gabonaneműk végső összege ugyanis a hűvelyesekkel együtt 181 mázsa és 95 kiló.

— **Előadás.** Dr. Szántó József munkásbiztosító pénztári főorvos a Munkásokban csütörtökön este 8 órakor előadást tart a nép-egészségügyről.

— **Mezőgazdasági fakultás a pozsonyi egyetemen.** Pozsonyból jelentik: A magyar-óvári gazdasági akadémia igazgatósága felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez, amelyben azt javasolja, hogy a gazdasági akadémiát a pozsonyi egyetem fakultásává szervezzék át. A felterjesztés szerint a magyar-óvári gazdasági akadémia, amely a gazdasági szakoktatásnak országsszerte ismert jelentékeny tényezője, ez idő szerint nem rendelkezik a megfelelő személyi és anyagi eszközökkel, hogy hivatását méltó módon teljesíthesse. Az igazgatóság arra kéri a földművelésügyi minisztert, hogy sürgősen eszközölje ki a királyi jóváhagyást a pozsonyi egyetemmel való ideiglenes kapcsolatra és ezzel tegye lehetővé, hogy azok az ifjak, akik már 1914-ben az óvári akadémián megkezdtek jogi tanulmányaikat, azt a pozsonyi egyetemen folytathassák és befejezhessék.

— **A szegedi hadisegélyesek februárban dupla hadisegélyt kapnak.** Dr. Somogyi Szilveszter polgármester legutóbbi budapesti útja alkalmával eljárta báró Szurmay Sándor honvédelmi miniszternél a szegedi hadisegélyes asszonyok ügyében. A hadisegélyek fölemeléséről szóló rendelet módját nyújt arra, hogy a hadisegélyesek novemberig visszamenőleg megkaphassák a magasabb hadisegélyt, de ennek kifizetése és kezelése nehézkes, annyira, hogy hónapok telhetnek el a legszorgosabb munka folytatása mellett, amíg a fölemelt hadisegélyek kifizetése megkezdődhet. A polgármester erre való tekintettel azt kérte a honvédelmi minisztertől, hogy februárban dupla hadisegélyt fizethessen ki a város az arra szorulóknak későbbi elszámolásra. A honvédelmi miniszter most értesítette a polgármestert, hogy engedélyezi a hadisegélyeknek februárban való dupla kiutalását.

— **Rendelet készül a liszt- és kenyéradagok leszállításáról.** Budapestről jelentik: Az országosan elrendelt rekvirálás tudvalevően folyamatban van. Addig is, amíg a rekvirálás véget ér és a lefoglalt készleteket a közélelmezés számára átadják, a közélelmezési miniszter gondoskodni fog a lisztrel való ellátás folytonosságáról. Ezért a közélelmezési miniszter rendeletet fog kibocsátani a liszt- és kenyéradagok átmeneti időre szóló leszállításáról. A munkásság kivételes elbánásban fog részesülni és részükre a jelenlegi fejkvótát lehetőleg fenn fogják tartani.

— **Ötszázhatvan.** Az egyik szegedi vas-kereskedésben történt. Beállított két alsóvárosi paprikás-asszony és egyforma takaréktűzhelyet kértek. Hátravezették őket a raktárba s a kiszolgálókisasszony megmutatta a készletet. Amde csak egyfajta takaréktűzhely volt, amelyből még két darabot lehetett kapni. Körülnézgettek, megtapogatták a ritka jószágot, aztán kimondták a határozatot:

Jön a béke!